

Nr 140

Av herr **Rimmerfors m. fl.**, om *nyttiggörande av avfallsprodukter*.

(Lika lydande med motion nr 72 i Första kammaren)

Stockholm den 21 januari 1965

Einar Rimmerfors

Augustinus Keijer

Filip W. Fridolfsson

Bengt Sjönell

Folke Björkman

Anna-Lisa Lewén-Eliasson

John Lundberg

Jan-Ivan Nilsson

Nr 141

Av herrar **Wiklund och Nihlfors**, om *inventering av vissa personalvårdande anordningar inom den statliga förvaltningen*.

(Lika lydande med motion nr 106 i Första kammaren)

I de likalydande motionerna I: 152 och II: 180 vid 1963 års riksdag, vilka väcktes vid nämnda riksdags början, påyrkades en allmän översyn av den statliga personalvården med särskild inriktning på behovet av utökad personalkonsulentverksamhet och utbyggnad av trivselanordningar, i första hand utrymmen för personalens måltider. I senare under samma riksdag avgiven proposition (nr 160) föreslog Kungl. Maj:t inrättande av ett statligt personalvårdsorgan. Efter riksdagens bifall till denna proposition har också detta organ tillskapats genom tillsättande av statens personalvårdsnämnd såsom ett försöksorgan avseende i första hand personal vid andra statliga myndigheter i Stockholm än de affärsdrivande verken. Meningen är att nämndens verksamhet skall — fortfarande såsom försöksverksamhet — utökas till att omfatta statlig verksamhet även inom ett område utom Stockholm.

I yttrande över två motioner vid 1963 års riksdag (I: 561 och II: 685) med yrkande med delvis samma syfte som yrkandet i ovannämnda motions-

par anförde arbetarskyddsstyrelsen, som genom yrkesinspektionens befattningshavare har tillsyn över efterlevnaden av arbetarskyddslagen (vars tillämpningsområde med giltighet från den 1 januari 1964 utökats att gälla även civila statsförvaltningens verksamhet), vissa synpunkter på den statliga personalvården (allmänna beredningsutskottets utlåtande nr 34 år 1963). Ämbetsverket förklarade sig avse att genom socialinspektörerna verkställa en undersökning rörande sociala anordningar och förhållanden vid arbetsställen med mer än 100 anställda men förklarade samtidigt att verkets intentioner avseende personalvården inte kunde fullföljas på grund av begränsade personalresurser. I yttrande över de ovannämnda motionerna I: 152 och II: 180 år 1963 förklarade likväl statskontoret att »det i motionerna framställda önskemålet torde komma att tillgodoses genom åtgärder från arbetarskyddsstyrelsens sida i anslutning till proposition 1963: 126» (arbetarskyddslagens tillämpning även på statsförvaltningen), vilken proposition godkänts av riksdagen med bl. a. den konsekvensen att statliga arbetstagare å eller invid arbetsställe i erforderlig utsträckning skall äga tillgång till bl. a. lämplig plats för intagande av måltid (9 § arbetarskyddslagen). 1964 tillfördes yrkesinspektionen endast två inspekterande tjänstemän (ingenjörer) mot såsom ett provisorium av arbetarskyddsstyrelsen begärda tre sådana tjänstemän för de efter den 1 januari 1964 nya arbetsuppgifterna, vilka för övrigt omfattar inte endast den statliga utan även den kommunala förvaltningsverksamheten. Att arbetarskyddslagens fulla tillämpning inom den statliga sektorn under sådana förhållanden, till men för den statliga förvaltningen och dess befattningshavare, kommer att dröja torde knappast kunna bestridas.

Som en åtgärd av stor angelägenhetsgrad för den statliga personalvårdens förbättring i landet framstår en inventering av i vad mån de statliga arbetsplatserna uppfyller bestämmelserna i 9 § arbetarskyddslagen. En dylik inventering är uppenbarligen erforderlig för att möjliggöra en bedömning i stort av vilka åtgärder som kan behöva vidtagas. Enligt uppgift har personalvårdsnämnden genom rundskrivelse till vissa utvalda mindre och medelstora statliga myndigheter i Stockholm inhämtat vissa uppgifter rörande förefintligheten av sociala anordningar för personalen, bl. a. matservering. En dylik undersökning behöver dock enligt vår mening genomföras över hela landet för att föreliggande behov av sådana anordningar skall kunna prövas och en avvägning av frågan hur dessa behov inom rimlig tid skall kunna tillgodoses vara möjlig att åstadkomma. Då de affärsdrivande verken synes ha haft större möjlighet att ägna sig åt personalvårdande åtgärder och även torde i större utsträckning än övriga statliga myndigheter ha vidtagit dylika åtgärder, kunde måhända inventeringen begränsas till statliga arbetsplatser som inte tillhör de affärsdrivande verken.

Vi föreslår,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville hemställa

att personalvårdsnämnden eller yrkesinspektionen får i uppdrag att snarast verkställa en inventering av förekomsten av sådana personalvårdande anordningar (främst matställen) vid arbetsplatserna inom den statliga förvaltningen som avses i 9 § arbetarskyddslagen.

Stockholm den 21 januari 1965

Daniel Wiklund

Folke Nihlfors

Nr 142

Av herr **Heckscher m. fl.**, *angående beställningar av fartygsmateriel m. m. för försvaret.*

(Lika lydande med motion nr 113 i Första kammaren)

De försvarsuppgörelser som träffats sedan år 1958 ger ett uttryck för den enighet som råder mellan vårt lands demokratiska partier om försvarets betydelse. Uppgörelserna har grundats på en samfällid bedömning av den behövliga försvarskapaciteten och de samhällsekonomiska möjligheterna. På grundval av försvarsöverenskommelserna har statsmakterna fastställt målsättningen för försvaret och tilldelat de militära myndigheterna de medel som erfordrats för att uppnå den angivna målsättningen. Överenskommelserna har föregåtts av redovisningar från de militära myndigheternas sida av bl. a. stridsekonomiska värderingar av olika vapen och vapensystem. Försvarskommittéerna, liksom senare statsmakterna, har genom försvarsöverenskommelser och försvarsbeslut sedan övervägt och själva godkänt ifrågavarande bedömningar. De träffade försvarsbesluten innebär alltså icke blott ett fastställande av en viss målsättning och en viss kostnadsram utan även ett godkännande av de stridsekonomiska bedömningar och avvägningar på vilka såväl målsättning som kostnader grundats.

Den enighet kring vårt försvar, som numera råder, är utomordentligt betydelsefull. Den har i utlandet ökat respekten för vår försvars- och utrikespolitik. Sådan enighet mellan de demokratiska partierna bör även framdeles eftersträvas.

En förutsättning för att försvaret skall kunna lyftas över politiska meningsmotsättningar är uppenbarligen, att träffade överenskommelser hålls. Varje avsteg från en försvarsöverenskommelse medför risker för att fortsatt sådan enighet äventyras. Även om i vissa fall diskussioner förts rörande innebörden av 1963 års försvarsbeslut och om vissa åtgärders över-